

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitivrate za enkrat 16 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Kmečke opazke.

Ko se je baron Bek predstavil v poslanski in gosposki zbornici, je razvil tudi v daljših govorih svoj program. Za nas kmete, posebno za nas jugo-jugoslovanske kmete ne najdemo v njem nič ugodnega. Pač pa je zopet veliki obrti takoj obljubil svojo podporo, s tem da se podržavi severna železnica. Država z velikanskimi stroški pripravlja veliki obrti prometna sredstva, to so pred vsem železnice. Nimamo nič proti temu, ker nazadnje nekoliko malega take železnice tudi nam kmetom koristijo. Toda to nas boli, da se država ozira vedno le na druge stanove, na nas kmete pa pozablja! Drugim pomaga, da lahko napredujejo, nam pa ne!

Zelo čudno je moralo tudi na vse uplivati, da si je baron Bek izvolil za poljedelskega ministra prejšnjega trgovinskega ministra grofa Anersperga. Stara navada je že v Avstriji, da je za poljedelskega ministra nazadnje vsakdo dober, kojega ne morejo drugod rabiti. Mogoče torej, da je grof Anersperg izjema, vendar čudno je na vsak način, da trgovinski minister postane čez noč kar poljedelaki minister.

Kmetu, ki ljubi svojo vero in svoj stan, tudi ne more ugajati, da je postal naučni minister liberalca Marhet. Liberalna načela in liberalni nauki so privedli v Avstriji kmeta do prepada, liberalizem je proglasil neomejeno prostost v narodno-gospodarskem oziru, vsled katere je cena kmečkim pridelkom tako nizko padla, liberalizem je omi krivec, ki črti versko življenje in spodbija s svojimi nauki rodbinsko srečo in medsebojno krščansko življenje. Zastopnik tega gujilega liberalizma je postal zopet naučni mi-

nister. Avstrija ima vedno to nesrečo, da dobiva za naučne ministre liberalce, in potem se še mnogi čudijo, da se bližamo notranji revoluciji, da se majata že prestol in oltar...

V ministrstvu Bekovem sedi tudi kot železnični minister vodja nemških nacionalcev dr. Deršata. On je hud nemški petelin, ki odobrava vsako nemško hujskanje. Ker je dr. Deršata Gradčan, dobro pozna štajerske narodne razmere, za to pa se je bati, da bodo nemški hujskači po naših uradih in trgovinah ravno pri njem našli svojega dobrega zavetnika. Narodni boj se bo torej vsled navzočnosti Deršatove v ministrstvu gotovo nadaljeval in to ni dobro za kmeta. Kmet zahteva za svoj jezik neomejene pravice in si hoče miru.

Od novega ministrstva slovenski štajerski kmet nima mnogo pričakovati. V Avstriji se pač mora narobe vladati!

Politični ogled.

Državni zbor. V četrtek dne 7. junija se je predstavilo novo ministrstvo poslanski zbornici, drugi dan pa gosposki zborici. Tri glavne točke najdemo v programu nove vlade: 1. ureditev zdravega razmerja z ogrsko državno polovico; 2. sprememba volilnega reda in 3. sporazumljenje med narodi. Jugoslovanski poslanci niso bili zadovoljni z govorom novega ministrskega predsednika. Že ko je sestavljal svoje ministrstvo, ni se niti pobrigal za Jugoslovane in jih ni vprašal za njihove želje. A tudi v govoru samem se ni dotaknil nobenega jugoslovanskega vprašanja, ampak je omenjal le razmere severnih narodov, kakor da bi nas tu ne bilo na svetu. Po nagovoru ministrovem se je začela razprava o novem zakonu zaradi vojaških taks. Sklenil se je zakon,

da bodo šele isti začeli plačevati vojaške takse, ki imajo letnih dohodkov vsaj 1200 K. Zraven pa se bodo tudi premožnejši stariši prisilili plačevati za sinove-nevojake takso. Novi zakon bo zelo razbremenil ubožnejše ljudi in zato ni bilo nasprotovanja. Ko se je razprava o vojaških taksah končala, prišel je na vrsto predloženi načrt obrtnega zakona. V seji v torek dne 12. t. m. se je ta razprava nadaljevala. Izmed Slovencev sta se oglašila k besedi tudi dr. Žitnik in dr. Korošec.

Državni poslanec dr. Korošec je zadnji četrtek dne 7. junija prišel v državno zbornico ter storil obljubo v slovenskem jeziku.

Avstrijske delegate, ki se bodo pogajali z ogrskimi zaradi skupnih doneskov k državnemu gospodarstvu, je cesar dne 10. t. m. sprejel v avdi-jence. Kakor navadno je tudi tokrat cesar nagovoril posamezne gospode. Tako je cesar dejal češkemu delegatu Kramařu z izrednim povdankom: „Volilna preosnova se mora narediti. Po starem volilnem redu se ne more več voliti. Ko je cesar zagledal dr. Šusteršiča, je pristopil k njemu in mu prijazno dejal: „Veseli me, da vas zopet vidim. Vi ste bili že večkrat v delegaciji. Letos so nove delegacije in prav je, da so navzoči že izkušeni delegati.“ Dalmatinskemu delegatu Biančiniju je dejal cesar: „Vi ste bili že večkrat v delegaciji?“ Biančini: „Sedaj tretjič.“ Cesar: „Kako je v Dalmaciji?“ Biančini: „Po starem, Velikaustvo. Dalmacija še vedno čaka na rešitev.“ Cesar: „To ji more prinesiti direktna železniška zveza!“ Biančini: „Da, tudi to!“ Cesar: „Taka zveza bo kmalu napravljena. Gotovo!“

Skupni proračun. Delegacijam predloženi skupni proračun izkazuje: Skupnih potrebščin 346 720.262 K (— 4,651.471 v pr. z l. 1905). Od teh odpade na zunanje ministrstvo 12,151.536 (— 500.000), na vojno 299,049.261 (— 2,146.866), od katere vsote je izredna potrebščina 13,265 261 (— 1,274.991), na mornarico 30,897.410 (— 1,950.000), od cesar izredno 1,291.790. Skupna potrebščina za Bosno in Hercegovino je 7,853.000, kot lani. Pri

LISTEK.

Brusni kamen.

(Konec.)

„Kaj ti veš,“ odvrne Blaž. „Dandanes že tako ne verjamejo ničesar, še na pekel ne. Čarovnice so bile in bodo, ampak manj jih je že sedaj, ker hudič ne rabi toliko pomočnic! Duše mu kar lete v kremplje, čemu potem še vzdržavati dekle! Ampak, povej mi, kdo pa je naredil stari Urši v Žalovem vrhu, tam, kjer je tista mlaka, da ni mogla dva dni govoriti?“

„Jej, to je bilo hudo! Povejte, kako je bilo!“ silijo nekatere.

„Kako?! — Urša je šla domov v mraku in čuki so vekali. Pa je začela od dolgega časa žvižgati. Ko pa je prišla do mlake — saj veste kje; tam, kjer zavije klanec v ono dolino in kjer pravijo, da so se tam enkrat krvavo stegli, pa je jeden padel v mlako.“

„In je vtonil?“

„Kaj še! Le rešil se je, da ni dobil po glavi — ker je mesto, da bi bilo po njem, zabredel v vodo. Se sedaj pravijo mlaki „udri mlake.“ — Toraj, ko je prišla Urša do „udri mlake,“ pa glej šmenta, so začele čarovnice tako plati vodo, da je bila vsa premočena. Kričale so kakor kavke. Od strahu ni mogla govoriti dva dni. K sreči ji je neka beračica nasvetovala, naj pije nekoliko vode iz „udri mlake.“ Urša je storila in tako zopet dobila glas.“

„Jej, jej,“ so zastokale nekatere in se hotele križati. „Tedad imajo ti nočni ptiči tako moč?“

„Imajo, imajo! Rajnce mi je večkrat pravila: „Blaž, ko se bo drl čuk, vzemi vselej šentjanžveve rože ali praproti seboj, drugače te čarovnice oskubijo.“ Jaz sem jo seveda ubogal in nosim vedno seboj nekaj praproti in šentjanževih rož. Zato se pa tudi ne bojim teh zlekov!“

„Ali verjameš?“ vpraša tihoma Silvester Franico.

„Ne vem, bi ali ne!“ je odvrnila.

On se je nasmejajal.

„Kako moreš verjeti kaj takega, Franica? Kaj pa je čuk? Ptič, kakor drugi, samo da ima zoprni glas in se oglašja po noči. Čarovnice so pa hudobni ljudje in nikdo drug!“

„Kaj pa Urša?“

„Kaj?! Preveč se je napila in pijana padla v vodo, kar ves svet ve, pa se ji je zdelo, da so po nji metale vodo. Le ne bodi tako praznoverna. — Veš, kako čarovnico pa jaz poznam? Pa ta ni hudobna...“ Obmolknil je in jo pogledal.

„Kakšno in katero?“

„Takšno, ki mi je začarala srce in —“

Franica je zardela, a ni odbežala od njega, ampak se mu še bolj približala. Čemu bi naj bežala, saj mu je že enkrat povedala, da ga ima rada. Greh pa menda ni, ako gre kraj njega?!

„in — in, ki me ima tudi rada, čeprav me je odpodila, ter se jezi nad menoj.“

„Saj ni res, Silvester!“ je dejala dekle.

„Kaj, ti jo poznaš?“ se je začudil poredno Silvester in jo prijel za roko.

Nú, sedaj mu je pač hotela zbežati, ker jo je tako vlovil. Pa on jo je držal za roko. Zardela je pa močno.

„Franica, ali se res ne huduješ več?“

„Ne zameri, Silvester, jaz sem se prenaglila. Obljubljam ti, da sem sklenila se poboljšati. Res sem pre eč razdražljiva, ali odvaditi se hočem! Samo povej, če nisi nevoljen name!?“

„Kriv sem le jaz, ker sem se napil in nisem vedel, kaj sem delal!“

„Ne, ti nisi kriv nič, ampak jaz sem kriva vsega, ker bi morala vedeti, da se lahko vsak zmoti!“

Tako je! Ako se zopet po mali nevihti sprijaznita dva, pa hoče biti vsak vsega sam kriv. Tako velikodušnost izkazuje nedolžna, prava ljubezen povsod, ne samo v takih slučajih. Nedolžna ljubav... ona blaži srce človeka, ona ga vodi, kakor angelj, ga varuje zla! Ali žal, ker je tako malo nedolžne, prave ljubezni, ker jo premalo poznajo ali nočejo poznati! Zlorablajo jo v svoje sebične namene. — Trinogi...!

Ker nista mogla priti na čisto, kdo je kriv, je rekel Silvester:

„Pa naj bo! Kriv je brusni kamen! Ako bi ga ne bil kupil takrat, se ne bi zgodilo nič podobnega! Tako si pa dobila tega, slaščice so pa plesnile v mojem žepu!“

„Nič ne de,“ je odvrnila Franica, „vsaj naučila sem se, da mora človek prej mnogo pretehtati, prevdariti in premisliti, predno koga obsodi, ker se mu lahko zgodi krivica. Zato sem tudi sklenila, da bom drugačna!“

Današnja številka ima „Naš Dom“ kot prilogo.

carini je proračunjenih preostankov 116.446.799 K (— 1.730 050). Vojno ministarstvo zahteva 49.000.000 kot enkratni delni znesek za topništvo in oboroženje, za morarico istotako 26.300.000 K. Od te vsote pride na gradnjo ladij 6.970.000 K, za torpedovke 8.820.000 K, za podmorske čolne 1.000.000 K, za topove z municijo 7.520.000 K, za puljsko pristanišče 2.000.000 K.

Naš cesar odstopi? Zadnji čas se širijo po časopisih vesti, da namerava naš cesar odstopiti.

Nemški cesar je bil dne 7. in 8. t. m. pri našem cesarju na Dunaju na obisku. Visoki gost se ni pokazal ljudstvu, in Dunaj je komaj iz časnikov vedel, da je nemški cesar na obiskih pri našem cesarju.

Prejšnji ministrski predsednik princ Hohenlohe je zopet nastopil svojo prejšnjo službo kot namestnik v Trstu.

Rusija. Sedaj zboruje na Ruskem gosudarstvenaja дума (državni zbor). Kljub temu še v državi ni mirno. Hnjskači še vedno rovaajo med ljudstvom ter ga mnogokrat speljajo k nemirnosti, pri katerih teče kri.

Francoska. Krasna bodočnost se obljublja Francoski pod upravo brezvernih socialistov in prostozidarjev. To leto so tako gospodarili, da ima državni proračun 230 milijonov primanjkljaja, katero vsoto ne vedo s čem pokriti. Vso njihovo delovanje je obstalo dosedaj v preganjanju sv. cerkve. V svoji slepi strasti so pozabili na vse drugo, posebno na njih glavno nalogo, skrbeti za blagostanje države. Ljudem se bodo že oči odprle, toda tokrat bo prepozno, ko bo država že v grozno velikih dolgovih.

Razne novice.

* Promocija. Na dunajskem vsučilišču je bil 8. t. m. promoviran doktorjem prava naš rojak g. Srečko Lajnšič. — Dne 9. t. m. je bil promoviran v Gradcu g. Ivan Hizelberger iz Mozirja doktorjem prava.

* Umrl je dne 5. t. m. v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu učitelj Ivan Čuček.

* Podražene poštne pristojbine. Znamke za navadna pisma se ne bodo podražile, kakor smo poročali. Avstrija je pač to hotela, toda Ogrska ni s tem soglašala, zato se te znamke ne bodo podražile. Za lokalno pismo je sedaj zadoščala znamka za 6 vinarjev, sedaj bo treba za takšno pismo znamko za 10 vinarjev. Tudi pristojbine za avizo in denarnih nakaznic, tovornih pošiljatev se podraže. Za brzozavni blanket bo treba plačati 2 vinarja, za dostavljenje brzozavke na dom pa 10 vinarjev.

* Število glasov pri volitvi v V. kuriji. Čermlešek Korošec 47, Vračko 39, Slovenjvas K. 38 V. 27, Št. Janž na Dr. p. K. 1 R. 1 V. 70, Breg (Ptuj) K. 7 V. 122, Sv. Andraž v Slovenskih goricah K. 77 R. 1 V. 1, Lancaves K. 40 V. 1, Hum K. 52 V. 2 1 neveljaven, Koračice (Sv. Tomaž) K. 145 R. 8 V. 1, Savci K. 88, Trnovci

K. 112, Vičanci K. 60 V. 14, Bratonačice K. 84, Novštitfa (Gornjigrad) K. 112 R. 6, 3 razcepjeni, Št. Rupert pri Št. Juriju ob j. ž. K. 66 R. 8, Griže K. 83 R. 38 V. 10, Loka pri Zidanem mostu K. 80 R. 28 V. 7, Aškerc 2, Marija Gradec K. 218 R. 8 V. 2, Jurklošter K. 46 R. 36 V. 2, Podgorci K. 89 R. 2 V. 1, Škofja vas pri Celju K. 53 R. 26 V. 45 (1 listek prazen), Žerovinci K. 115 V. 1, Oslušovci K. 55 V. 5, Zibika K. 37 R. 1 V. 2, Sedlaček K. 38 V. 22, Novacerkev K. 47 V. 4, Lebnik K. 35 V. 23, Sv. Trojica v Halozah K. 19 V. 12, Gruškovje K. 5 V. 22, Sv. Barbara K. 9 R. 4 V. 31, Gruškovec K. 25 V. 3, Slatina K. 39 V. 9, 1 Bračko, Gradiš K. 9 V. 36, Elizabeta K. 20 V. 30, Vintarovec, Drstela, Janežovi K. 32 V. 12, Jiršovi K. 33 V. 6, Destinci, Livanjci, Gor. Vilovlak K. 17 V. 18, Sv. Urban K. 17 V. 22, Ločič, Trnovska ves in vrh K. 42 R. 1 V. 6 4 neveljavni, Žiče K. 70 V. 13, Št. Jernej K. 20 V. 13, Konjice (trg) K. 9 R. 1 V. 112, Bezina K. 43 V. 11, Tepanje K. 52 R. 3, Tolsti vrh (Spitalič) K. 35 R. 12, Loče K. 38 V. 76, Novacerkev K. 46 R. 9 V. 32 1 Strmšek, Št. Andraž pri Velenju K. 172 R. 9 V. 7, Pleterje K. 64 R. 4, Zavrč K. 23 V. 1, Gorenjski vrh K. 34 V. 15, Turški vrh K. 98 V. 5, Sv. Mohor K. 18 V. 2, Tekačevo K. 3 V. 38, Sv. Knnigunda na Poh. K. 68, Padeški vrh K. 51, Vransko K. 71 R. 43 V. 4, Pleterje Zdole K. 64 R. 4, Šmarje (okolica) K. 90 R. 7 V. 24, Lemberg K. 6 R. 3 V. 12, Sladka gora K. 41 R. 2 V. 13, Sv. Štefan K. 11 R. 3 V. 23, Timsko K. 25 V. 14, Sv. Peter K. 13 R. 7 V. 36, Sv. Ema K. 11 V. 38, Vodrance K. 50, Žalec K. 53 R. 62 V. 14, Vojnik K. 23 R. 2 V. 66, Velika Prešca K. 74 R. 8 V. 18, Tebarje K. 59 R. 15 V. 171, St. Lovrenc nad Prož. K. 30 R. 3 V. 17, C. lje (okol.) K. 82 R. 20 V. 61, Petrovče K. 71 R. 9 V. 58, Svetina K. 26 R. 9, Št. Jur ob j. ž. K. 30 R. 33 V. 3, Gomilsko K. 82 R. 3 V. 6, Polzela K. 122 R. 16 V. 38, Marija Reka K. 5 V. 9, Okoško K. 20 V. 3, Konjice (okol.) K. 92 V. 26, Kot K. 82 R. 1 V. 1, Kozjak K. 40 V. 14, Zg. Laže K. 22 V. 25, Zbelovo K. 3 V. 47, Vinole K. 41, Slivnica pri Celju K. 36 R. 13 V. 1, Zibika K. 37 R. 1 V. 2, Žusem K. 19 R. 5 V. 63, Kokarje K. 84 R. 5, Luče K. 149, Gornjigrad K. 74 R. 26, Solčava K. 151, Bočna K. 157, R. 12, Sv. Krištof K. 25 R. 11 V. 17, Trbovlje K. 51 R. 257 V. 168, Laško K. 13 R. 12 V. 83, Leskovec K. 1 R. 2 V. 42, Dolna K. 32 V. 8, Gajovci K. 149, Gradišče K. 9 V. 36, Jurovec K. 12 R. 1 V. 24, Krčovina K. 19, R. 5 V. 45, Podlehnik K. 35 V. 23, Sv. Marjeta R. 1 V. 75, Moškancji K. 34 R. 7 V. 4, Črna gora K. 25 R. 2 V. 65, Pacinje K. 68 V. 15, Podvinci K. 62 V. 3, Polanci K. 60 V. 9, Polensak K. 8 R. 27 V. 14, Breg K. 41 V. 129, Mestni vrh K. 40 V. 10, Stojaci K. 24 V. 22, Trnovci K. 6, Varca K. 12 K. 43, Vurberg K. 27 R. 8 V. 4, Mislinje K. 54, R. 24 V. 69, Slabinci K. 52 V. 8, Vučičevci K. 47, R. 71 V. 5, Galušak K. 45 V. 19, Radoslavci K. 14 R. 17

V. 17, Novizasad K. 60 V. 7, Št. Jurij ob Ščav. K. 43 V. 46, Terbegovci K. 86 V. 18, Staranova-vas K. 47 V. 16, Ključarovi K. 87 V. 3, Veržej K. 79 V. 2, Iljašovi K. 56 R. 1, Mala Nedelja K. 29 R. 8 V. 28, Negova K. 38 V. 31, Orehovci K. 8 V. 78, Ivanjkovi K. 30 V. 11, Zbigovci K. 10 V. 54, Očeslavci K. 38 V. 32, Ščavnica K. 30 V. 57, Polički vrh K. 36 V. 51, Črešneveci K. 16, V. 65, Gornja Radgona K. 22 R. 1 V. 45.

* Krasne podobe kot spomin na prvo sveto obhajilo v velikosti 28×19 cm (18 v), 39×26 cm (30 v), 17×24 cm (14 v), 34×24 cm (20 v), 12½×7 cm (5 v) ima Cirilova tiskarna. Ako č. gg. katehetje želijo, natisnemo tudi župnijsko in katehetovo ime na naročene podobice. Ne kupujte drugod, kar dobte po isti ceni ali ceneje doma!

Mariborski okraj.

Na Poštni in brzozavni uslužbenci v Mariboru so v svojem in v imenu tovarišev v Ptuj, Celju in Zidanem mostu zadnje nedeljo dne 10. junija poslali svoje zastopnike k državnemu poslancu dr. Ant. Korošcu, da ga zaprosijo za pomoč v svojem stremljenju po zboljšanju svojih življenskih razmer. Poslanec dr. Korošec jih je zagotovil ne samo svoje pomoči, ampak celega jugoslovanskega kluba, kateremu bo vedno pred očmi, da brani zatiranje in preziranje stanov.

Na Ljudska knjižnica v Mariboru. Slovenska čitalnica v Mariboru otvori s 15. junijem tega leta ljudsko knjižnico v Narodnem domu. Knjižnica se nahaja v priležni na desno, kjer je navadna blagajna. Knjige se bodo izposojevale v poletnem času vsak četrtek od 7.—8. ure zvečer in vsako nedeljo od 10.—11. ure dopoldne. Podrobnosti in pogoje zveš ob uradnih urah pri knjižničarju.

Na Mariborske porotne obravnave. Terezija Trinkan, 30letna dekla iz Št. Jurija ob Pesnici, je bila obsojena zaradi detomora na dve leti težke ječe. — Posestnik Franc Plohl iz Gabernika pri Ljutomeru je ustrelil 20. avgusta l. l. svojo ženo Evo, vsled česar je bil obsojen na smrt, a pomiloščen v 20letno ječo. Dne 7. t. m. je pa stal Plohl znova pred mariborskimi porotniki, obtožen, da je naročil Jožetu Janžekoviču iz Kukove, da je zažgal hišo Plohlove tače, da bi zgorela tača in njena hči, Plohlova žena. Janžekovič je res v noči od 1. na 2. januarja 1906 zažgal omenjeno hišo, ki je pogorela do tal, a ni bilo vsled požara končano nobeno človeško življenje, kakor je želel Plohl. Plohl je bil zaradi poskušene napeljevanja k zavratnemu umoru obsojen na 3 leta, Janžekovič pa zaradi požiha na 4 mesece ječe. Plohlov zastopnik je oglašil ničnostno pritožbo, češ, da se kazajenca, nad katerim je bila izrečena smrtna obsodba, ne more več obsoditi.

Na Kamnica pri Mariboru. Pred nekaj leti se je tukaj zbralo nekaj mož in fantov, češ učili se bomo godbe. Za šolo jim je odprl že znani gostilničar in velik Nemec Asinger vrata v svojo kobačo in naši muzikantje sedaj tam obdelavajo svoje instrumente. Da bi se pa za to veliko dobroto in

Silvester jo je st'nil k sebi in vprašal: „Kaj bi rekla, Franica, ako bi prišli k vam in bi rekli, naj bi šla k nam?“

Pogledala ga je, kakor bi zalesketali dve zvezdi. „Ali bi šla?“ — „Bi,“ je odvrnila tiho in povabila oči. Nato se je srčno nasmejala.

Silvester je pa zavriskal od veselja, da so se vsi ozrli čes: „Kaj pa je, ali si nagloma ozdravel.“ Še čuk je vtihnil.

„Dobro znamenje, dobro znamenje,“ je kimal Blaž. „Čuk je vtihnil, ko je zaukal Blaž! Moja rajna je vedela mnogo. Ako vtihne čuk, če se oglasi človek, pomeni srečo!“

„Si čula,“ vpraša smeje Silvester.

„Čula sem! Ali je res?“

„Gotovo! Ne sicer, da bi nama čuk oznanjal srečo, ampak Bog nama jo da!“

„Kakšno srečo pomeni,“ je vprašala Lojzika. „Kakšno? Srečo, bodisi, kakošno koli. Da se nam ta voz ne zvrne, da bo Silvester kmalu ozdravel... hehe, da se bo srečno oženil in druge stvari! O, Blaž ve marsikaj!“

Silvester je vnovič vprašal Franico, če je čula. Na nebu so pa lesketale zvezde, migljale in žarile. Kresnice so pa švigale sem in tja in bladen vetrič je hladil vzduh. Tupatam se je od daleč slišalo ukanje in petje, voz pa je počasno škripal...

Franica in Silvester sta se pogovarjala in čutila, da jima srce bije lahkeje in zadovoljneje, čutila, da je svet lep in prijazen. Blaž je pa pripovedoval o svoji rajnici in čarovnicah, ter tupatam vjel ženske. Nu, Lojzika mu je danes vse zavračala, da včasih ni vedel kam z besedo.

Mošt, katerega je sv. Martin komaj prekrstil v vino, je bil pripravljen za gostijo.

Stari Četin je dal sinu gospodarstvo in mu svetoval, naj si poišče nevesto.

„Katera bi vam bila všeč,“ vpraša sin, dasi je vedel, da druge ne vzame, kakor sosedovo Franico.

„Všeč bi mi bila marsikatera, hm, pa jaz se ne bom ženil! Kakor si postelješ, tako spiš! Ampak, iz dobre hiše mora biti, pridna in da se bo gledala nas starih po strani! Brez dote bi je seveda tudi ne videl rad, ker to veš, da se kamenje ne da jesti, ako nimata nič.“

„Toraj katera?“

„Katero pa si že mislil izbrati?“

Sin zmaje z ramama.

„Ne taji, ker stare oči tudi niso slepe! Sosedova Franica je pridna deklica in brez ničesar tudi ni! Ti si večkrat pogledal za njo, ona pa za teboj!“

„Da, oče, Franico bi imel, nobene druge! Ali mi jo da stari Vrlin?“

„Zakaj bi ne dal?! Ali smo mar slabši od njega? Dal jo bo, samo vprašaj!“

In tako se je naredilo, da se vzameta še pred adventom...

Nu, gostija je bila en dan na domu neveste in dva dni pri ženinu. Tudi Blaž je bil pozvan, kjer je pripovedoval o svoji rajnici, ki je v vicah, in o čarovnicah.

„Hehe!“ se je smejal, ko je napil starešina na srečo mladima poročencema. „Ali nisem pravil takrat, ko smo peljali seno iz Rakitja zvečer? Ti

Silvester, si imel obvezano roko! Dejal sem, da pomeni srečo, ker je čuk vtihnil, ko si zavriskal! Sutil sem, kaj te je gnalo do vriskanja, pa sem bil tiho! Hehe!“

„Blaž, je vedel, živijo, Blaž!“ so vzkliknili nekateri, on pa je trkal in zapel:

„Star in pa nevoljen sem,
delati ne morem,
jesti, piti, plesati,
to pa še premorem!“

In natočil si je ter izpil. Nato se je delal kot bi hotel plesati in je pel taktu primerno:

„Pleši, pleši, Tine,
da ti žalost mine,
kratko le je veselje,
hajd na ples, nogel!“
Dolgo sem vzdihaval,
po noči okoli taval,
Minka je dejala: šlek, šlek, šlek,
da sem moral v beg!
Oj, joj! ...“

Blaž se je pačil, in pel, da so gostje mislili, da ga lomi božjast. „Oj, joj...“ je tako dobro zapel in se nakremžil, kakor bi mu kdo kol porinil v čreva. On pa je pel v občnem smeihu:

„To rani mene hudo, da
Minka za norca me ima,
se smeje Miha — hah!
Oj, joj! ...“

„Hehe! — Kaj pravim?! Moja rajna je vedela marsikaj! Vedela je, da je dobro, ako mlada deneta pod zglavje, ko ideta prvikat spat kot mož in žena, vejico blagoslovljenega lesa! To odganja uroke in blagoslov je vedno nad hišo! Olroci so zdravi in pridni! Hehe! Res je, res! Rajna je vedela!“

milost, ki so jim očka Asinger podelili, hvaležne skazali, začeli so se proti drugim z nemščino bahati, pravijo: mi nič ne znamo slovensko goditi; le samo nemške „štikle.“ Glejte, dragi, vsi ste sinovi slovenskih mater, od katerih ste se brez dvoma le slovensko naučili. Toraj vaše bahanje z nemščino za vas ni častno. Vsak narod spoštuje svoj jezik in se ne da zastran svoje narodnosti od drugih zaničevati, še celo cigan ne zataji svojega rodu; vsaka ptica zna le tisto pesem, katero se od starke nauči. Le samo ena žival je, ki se tuptam včasih izneveri tisti pesni, ki ji je prirojena, in ta je: kokoš. Tista začne včasih petelina posnemati, vendar njen kikiriki še blizu ni podoben petelinovemu kikiriki! Naše gospodinje pravijo, da take kokoši nesrečo k hiši kličejo. Godci!

m Dirka v Mariboru. Pri dirki v Mariboru so dobili sledeči spodnještajerski kmetje darila: Pri drugi dirki: drugo darilo kobila „Minka“ Antona Petovar iz Bunčan, tretje darilo kobila „Slavka“ in četrto darilo žrebec „Fric“, oba Antona Bežan iz Šaladina. Pri četrti dirki: drugo darilo kobila „Furioza“ Franca Seršen v Veržeju, tretje darilo kobila „Zora“ Jožefa Vaupotič iz Lukavc, četrto darilo kobila „Minka“ Ant. Petovar iz Bunčan in peto darilo kobila „Slavka“ Antona Bežan iz Šaladina. Pri šesti dirki: prvo darilo kobila „Zora“ Jožefa Vaupotič iz Lukavc, drugo žrebec „Fric“ Antona Bežan iz Šaladina, tretje darilo žrebec „Hanzi“ Mihaela Kovačič v Radvanju.

m Ruše. V Gradcu je umrl dne 10. t. m. tuknjski tovarnar Vincenc Woschnagg v 63. letu. Rajni je bil hud nasprotnik Slovencev. N. v m. p.!

m Velika pevka in narodna slavnost 15. julija v Rušah bode enaka nekdanjim taborom, ki jih je prirejal slavni Raič. Društva in udeleženci se že oglašajo od vseh krajev. To bode dan veselja in narodnega navdušenja! Lepa slovenska pesem ti bode povzdignila srce, dobra „poborska kapljica“ pa utešila gorjé. Pa kaj se vse na tihem pripravljate! Rad bi povedal, pa se mi je strogo ukazalo molčati. Pripeljal se je že del nekega „strašansko velikega“ muzeja. Tu se bojo videli silno čudne reči iz davno preteklih časov na Pohorju. Pa kaj vse drugzega! Zato pa 15. julija le vse v Ruše!

m Pesnica. Poročil se je 31. m. m. g. Henrik Radej, uradnik južne železnice na Pesnici, z gospodično Angelo Črep.

m Jarenina. V torek 29. m. m. je umrla tukaj nanagloma bivša kmetica Frančiška Rokavc, prejšnji dan je še bila v cerkvi pri šmarcrah. Bodi dobri nepozabljeni mamici zemljica lahka!

m Pragersko. Jakob Klobasa, zidar iz Ogrskega, je vzdignil dne 7. aprila t. l. pri notarju v Radgoni 684 kron dedšine. Na potu proti domu je v restavraciji na Pragerskem zaspal. Med tem mu je nekdo zmaknil denarnico s 500 kronami. Sumili

Silvester se je nasmehnil in smejal z drugimi. Franca je pa zardela in se tudi morala smejati.

Lojzika pa, ki je pomagala stroci, je rekla, da bi rada enkrat zaplesala z Blažem. Gotovo je moral biti enkrat dober plesalec!

„Lej jo no!“ se je čudil Blaž. „Plesalec sem bil, da mi ni bilo para, ampak sedaj ne plešem več!“ Ni znal plesati, pa tega ni rad povedal. „Stare kosti bi ti trosila po hiši?! Nák!“

„Toraj nečete?“
 „Nočem! Lej jo nó!“ — Nimam praproti, ne šentjanževih rož pri sebi, šment, kdo ve, če bi mi ne začarala?! Ženskam ne verjamem ničesar! Moja rajna me je dobro učila!“

„Plesati?“ je vprašala naglo Lojzika z nasmehom.

Glasen smeh je napolnil vazduh. Lojzika je smeje odbežala v kuhinjo. Blaž je pa jezno zagrabil kupico.

„Saj ne ve, kaj govori. Vince rujno, odpusti ji“, je dejal in stresel do dna vino iz nje. „Pa vraga!“ se je obrisal z rokavom. „Nenadoma se me je lotila...! khm, povedal ji bom nekaj ob priliki — khm...!“

Po vsej pravici rečeno, je med kmečkimi ljudmi najprijetneje, najzabavneje in najpoštenje življenje. Nikdo ne pomisli, da ravno kmetič, naš vrli slovenski kmetič, dasi v trdem delu, živi najsvobodnejše in najveseleje, ljubi svojo lepo domovino bolj od imetnikov! On ne rabi poklonov, ne gracijoz, ki delajo po mestih in v družbi napetost in nekako tesnobo.

Bog te živi slovensko ljudstvo, in tebe slovenski kmetič v prvi vrsti!

so takoj tatvine 40 letnega hlapca Jožefa Zmug. Pri preiskavi so našli denar pri njegovi ženi. Dne 8. t. m. sta bila obsojena pri okrožni sodnji v Mariboru. On je dobil osem mesecev, ona pa dva meseca težke ječe.

m V Slovenski Bistrici je prišla žendarmija nekega Pleschitschnigga, ki je sleparil po mestu in okolici. V Makolah se je izdal gostilničarju Juršiču za Fr. Vincenca pl. Ursulaberg-Pleschitschnigg ter pripovedoval, da je prišel kupovat velike graščinske gozde „Stattenberg“. Napravil je dolga 80 K, si izposodil od gostilničarja uro z zlato veržico v vrednosti 130 K ter izginil. Slepar je rojen v Beljaku ter pristojen v Razbor pri Slovenjgradcu.

Ptujski okraj.

p Haložanom pomoč! Že zadnjič smo poročali, da se je poslanec dr. Korošec takoj obrnil do glavarstva in namestništva, naj pomagajo prebivalcem Dravskega polja in Haloz, ki jih je zadela dne 30. maja tako huda nesreča, da jim je toča vse pobila. A tudi na Dunaju je koj v prvi seji stavil v državnem zboru z dr. Plojem in drugimi tovariši nujni predlog, naj vlada takoj priskoči ubogim poškodovancem z izdatno podporo na pomoč ter naj jim nakloni vse običajne olajšave pri plačilih.

p Iz Haloz se nam poroča o škodi, katero je napravil nevihta in toča dne 30. maja, sledeče: V posameznih občinah se ceni škoda samo na vinskem pridelku za letos tako-le: Velki Okič 100.000 K, Sv. Elizabeta 64.000 K, Slatina 60.000 K, Gruškovec 40.000 K, Gradišče 40.000 K, Vareja 40.000 K, Skorišnjak 32.000 K, Velika Varnica 24.000 K, Sv. Barbara 20.000 K, Leskovec 16.000 K, Dravce 4000 K, sknpaj torej 440.000 K. Torej se bode v teh občinah samo letos za 440.000 K manj vina pridelalo, kakor je bilo upati. Škoda na vinskem pridelku za 1907 pa se sme gotovo na 220.000 K in ono za 1908 na 110.000 K ceniti. Torej skupaj 770.000 K. Razven tega se zeleno cepljenje za eno leto zavleče in ako to vpoštevamo in pa škodo na drugih panogah kmetijstva, lahko trdimo, da je škode okoli 1.000.000 K. Ta cenitev je pa preje prenzika, nego pretirana.

p Pobrež. Dne 20. febr. t. l. je bilo več fantov na preži, kjer se je Jurij Vidovič oženil. Ob 11. uri po noči je Franc Krajnc Antona Plejnsšek brez vsakega vzroka kviška vzdignil in ga vrgel na tla. Kmalu poprej ga je tudi Jakob Murko na tla vrgel in ga udaril z nekimi kolom. Pri tem si je zlomil Anton Plejnsšek levo ključnico. Pri preiskavi se ni dalo dognati, kateri mu je kost strl. France Krajnc je priznal, da je Antona Plejnsšek tako od sebe sumil, da je padel na tla, Jakob Murko pa taji, da bi se bil takrat Antona Plejnsšek lotil. Ker pa je Franc Krajnc trdil, da je Jakob Murko Antona Plejnsšek tudi enkrat na tla vrgel in je poškodovan sam priznal, da ga je Murko s kolom udaril, sta prišla oba pred sodnijo. Krajnc je dobil tri, Murko pa šest mesecev težke ječe.

p Dornova pri Ptuj. Binkoštna sobota je bila za Dornovo dan žalosti. Nemila smrt nas je obiskala in nam vzela mlado življenje, Franca Čeh, šele komaj 22 let starega. Vstopil je med prvimi v Marijino družbo, koje marljiv in neustrašljiv ud je ostal do hladnega groba. Bil je mladenič vernega, ponižnega, pobožnega in prikupljivega značaja, bil je v istini otrok Marijin, kojega lepi vzgled se je svetil med mladino cele župnije. Rad se je udeleževal Marijinih shodov, pogosto prejemal svete zakramente. Preminol je zadnji dan meseca maja, ki je posvečen preblaženi Devici. Daj Bog, da bi se tudi v večnosti nahajal v Marijini družbi. Kako je bil priljubljen pri sovaščanih, pokazal je njegov velikanski pogreb, kojega se je udeležila skoraj cela vas, staro in mlado. Pri grobu ni bilo videti subega očesa, jokalo je vse za njim. Pri grobu so č. g. o. Peter Žirovnik govorili rajnemu v slovo in naštevati njega lepe čednosti, ki so kinčale mlado življenje in obžalovali veliko zgubo, ki je zadela celo faro, posebno pa stariše in domačo vas. Po končanih obredih je stopil k grobu rajnega prijatelj g. Vesenjaka, vsenčlišnik v Gradcu, in kazal v grob, kjer bo zanaprej počivalo telo krščanskega in tudi slovenskega mladeniča, ki je ljubil iskreno slovenski narod. Orisal je zasluge, katere si je pridobil za slovensko reč, posebno v domači vasi. Ob koncu so domači fantje pod spretnim vodstvom g. nadučitelja zapeli žalostinko. Dragi slovenski mladenič, počivaj v miru!

p Ločič. V naše volišče so bile združene tri občine in sicer Trnovska vas, (66 volilcev, volit jih je prišlo 23), Ločič (69 volilcev, volit jih je prišlo

24). Najbolj slabo se je izkazala občina Trnovski vrh; izmed 62 volilcev jih je prišlo na volišče samo 6. To je pač res še zelo zaspana občina. V tem volišču je dobil dr. Anton Korošec 42 glasov, Wratschko 10 glasov, Rebek 1 glas. Volitev bi se lahko obnesla boljše, pa so volilci preveč gledali eden na drugega rekoč, če bo ta šel, grem tudi jaz, če pa oni ne gre, tudi jaz ne grem. Drugi so se zopet izgovarjali, brez mene bodo že. Vsa si naj zapomni in misli, da je vsak glas odločilen, morebiti bi bil ravno tvoj, ki si doma ostal. Nekateri so pa napravili tako kakor neki fant, ki je hotel čez brv. Na sredi brvi pa sreča dve zijajoči goski. Mesto da bi goski brenil z brvi, skoči sam v vodo, se prehladi in zboli. Ravno tako se bo zgodilo tem zaspanim volilcem, ki bodo do prihodnje volitve bolni ostali. Ti volilci so se ustrašili Bračkovih pristavev, ki so tudi prav na široko odpirali svoja usta proti njim ter jih odvrčali od tega, da bi volili za svojo korist, temveč za korist nemčurjev in Štajercijancev.

p Rogatec. Da je rogaška tržka občina nemškutarstvo volila, temu se ne bo nihče čudil, kdor pozna to nemškutarstvo gnezdo. Ljudje so tu tako v nemščino zatelebani, da rajši volijo v korist Nemcev kakor v svojo slovensko korist in sami sebi v skledo pljuvajo ter ne pomislijo, da tiste kupice pive, ki jih od nemškutarjev dobijo, pozneje pri davkih desetkrat nazaj plačajo. Nemškutarji rogovileži so si seveda tudi na svo moč peté in jezike brusili, da bi še ljudstvo po celem okraju zmotili, in so zastoj delili kar cele bale lažnjivega in umazanega „Štajerca“ med ljudstvo. Pa „Štajercovih“ laži jim še ni bilo dosti. Dostavljali in izmišljali so še nove. Pravili so kmetom, da bo Vračko dal duhovnikom vsa posestva prodati in kmetom bo potem davke znižal. Seveda, ko bi nemškutarji bili sami vladarji v Avstriji, bi menda vse duhovnike kar za malo južino žive požrli. Ti pa slovenski kmeti veš, da tudi duhovniki ne morejo od zraka živeti in da, če bi duhovnikom res posestva prodali, bi jim pač občine morale potrebno za življenje dati, in bi torej davki bili še večji ne pa manjši. Sicer pa je to itak bedasta laž, ki le kaže, kako so duhovniki nemškutarjem tra v peti, ker duhovniki še edini branijo ljudstvo brezvestno goljufati, kakor bi nemškutarji radi in kakor so slovensko ljudstvo s svojim Vračkom spet hoteli na limanice dobiti. Ko bi vi slovenski kmetje bolj pridno časopise brali, ko bi vsaj „Naš Dom“ pri vsaki hiši imeli, potem bi bolj vedeli, kako nemški poslanci v Gradcu in na Dunaju vaš davek, ki ga s krvavimi žulji plačujete, le za nemške koristi obračajo in celo za nemške veselice izmetavajo, a za koristi slovenskega ljudstva se ne zmenijo. In s temi nasprotniki slovenskega ljudstva bi jo seveda tudi Vračko potegnili, ko bi bil izvoljen Slovensko ljudstvo, začni vendar enkrat več in bolj pridno čitati, a dobre in zanesljive časopise, da se ne boš več dalo goljufati od nemškutarjskih barab.

p Iz Središča. Če me spomin ne vara, se je lani pritoževal nekdo iz središke okolice v vašem listu, češ, da bi ga na glavni cesti v bližini šolskega poslopja in žandarske postaje v Središču skoraj pomandrali konji, ki tamkaj proti večeru okrog dirjajo. Opozoril je takrat na nevarnost, ki preti vsled tega zlasti otrokom in starim ljudem, ki se konjem ne morejo vselej tako naglo izogniti. Ker se mero-dajni krogi takrat niso ozirali na dotično pritožbo, ostalo je seveda vse pri starem. Danes pa si usojamo mi v interesu telesne varnosti opozoriti pristojne oblasti, tako c. kr. žendarsko postajo, kakor sl. županstvo, na § 430 izvelička iz občnega kazenskega zakona z dne 27. maja 1852, števil. 117. drž. zak., ki pravi med drugim: „Kdor pusti konje pod milim nebom, da nima nikdo skrbi nad njimi, kjer morejo z utekom ali kako drugače škodo narediti, je kriv prestopka in se kaznuje, četudi senizgodila nikaka škoda, prvokrat z zaporom od enega do osmih dni, pri ponovljenju pa, ali če se je zares zgodila škoda s poostrenim zaporom do enega meseca.“ Zakaj županstvo dot. gospodarjem ne naroči, da si oskrbi primerne pastirje, ki bi pasel po večerih živino na pašniku ter je ne puščal na glavno cesto, ki mora biti vedno prosta. Tudi pri farai cerkvi na Grabah se vadi na glavni cesti neko žreba v tekanju.

p Ormož. Svoječasno smo poročali, da je izginil trgovec Jožef Janžekovič, ko se je sprehajal na obrežju Drave. Kakor se poroča iz Varaždina, so tam potegnili že 19. m. m. njegovo truplo iz Drave.

p Velika Nedelja. Gospod urednik, danes pa vam moram čisto tiho nekaj na uho povedati. Glejte nas no, gospod urednik, pri Veliki Nedelji gremo